

« بی مقدمه »

از یکی از پژوهندگان مشهور، کتابی چند بدستم رسید که همیشه مقدمه ای بسیار دراز بر متونی بسیار کوتاه از دیگران نوشته بود . در واقع ، آن متن ، فرع این مقدمه میشد . این پدیده ، مرا به نوشتن این سرود انگیخت .

دیروز ، فکری یافتم به پهنای یک دست ،
وهراس از آن داشتم که مردم ، آنرا ناچیز بشمارند
و مقدمه ای بر آن افزودم ، به پهنای بزرگترین میدان شهر

امروز ، فکری دیگر را یافتم به کوچکی یک سرانگشت
وهراسم بیشتر شد که مبادا مردم آنرا ، هیچ بیانگارند
و اکنون مقدمه ای بر آن مینویسم به پهنای خود همان شهر

و از آن میهراسم که فردا ، فکری بیابم به تنگی یک نقطه
و وحشتی عظیم پیشاپیش مرا فرا گرفته است
چون دیگر ، کسی به آن فکر ، نگاهی هم نخواهد انداخت
و هوای آن دارم که مقدمه ای بر آن بنویسم به فراخنای جهان

و با خود میاندیشم که مبادا جهان بزرگ ما ،

مقدمه ای باشد بر اندیشه ای پوچ
 و آیا خدا، سراسر کتاب جهان را نوشت ،
 تا به اندیشه ای پوچ، ارزش بدهد ؟
 و آیا دین ،
 مقدمه ایست بر اندیشه ای که اوشهامت گفتنش را نداشت؟
 و یا تاریخ، مقدمه ایست به درازی بی نهایت، بر هیچ ؟
 و آیا ، ما ، آنچه میگوئیم ،
 مقدمه ایست دراز، برای معنائی پیش پا افتاده ؟
 و هر اس از بی ارزش شمردن هر گفته ای ،
 ما را پیش از گفتن ،
 به فکر ارزش دادن بی اندازه به آن گفته ، میاندازد!

آیاهمه گفته های آکنده از علم و فلسفه و دین و عرفان ما
 مقدمه های دراز،
 بر معنائی ناچیزند !
 و چه بسا ، آنکه هیچ ندارد بگوید،
 همه گفتارش ، مقدمه است !
 چون آنکه هیچ ندارد که بگوید ،
 باید بی نهایت آنرا بها دهد
 و همیشه پرارزشترین چیزها، هیچ است

و انسان، فقط کاری را میکند
 که پیش از آن ، ارزش بیحد، یافته باشد
 و با دادن برترین ارزش در مقدمه به « هیچ » ،
 همه ، آن هیچ را میکنند

و با دادن برترین ارزش در مقدمه به پوچ ،
همه آن پوچ را در بلندگوها، میگویند

هیچ کردن و هیچ گفتن ،
نیاز به مقدمه دارد .
آیا اهمیت دادن به آغازها ،
حقانیت دادن به هیچ و پوچ نیست ؟
و همه دنبال یک مقدمه میگردند ،
تا سراسر عمر ، پوچ بگویند و هیچ نکنند
تا هیچ آنها، همه چیز شمرده شود
و پوچ آنها، گنج معنا خوانده شود

فردا پگاه که از تختخواب برخیزم
دیگر ، مقدمه ای به پهنای جهان
بر اندیشه نقطه گونه ام نخواهم نوشت
و نخستین بار ، از ناچیز بودن اندیشه ام
شرم نخواهم داشت
و نخستین بار از نا چیز گرفتن خود
به هراس نخواهم افتاد
و نخستین بار ،
بی مقدمه ، همان اندیشه ناچیزم را خواهم گفت
و حرف کوتاه آخرم را ،
همان اول ، خواهم زد .
و دیگران را در اطاق انتظار مقدمه
نخواهم نشانید .
و برای پذیرائی در اطاق کوچک اندیشه ام،

خواننده را از هزاران دالان دراز و پریچ و خم،
 و هزار دروازه بلند
 گذرنخواهم داد
 و هزار دربان پاسدار مسلح
 به نگاهداری حرم فکرم نخواهم گماشت
 و سیم خاردار، به گرداگرد فکر مرده و نزارم نخواهم گذاشت
 و آن را ضریح مقدس نخواهم نامید
 و با پیچیدگی و ابهام ،
 راه رسیدن به آن را ، ناهموار نخواهم ساخت

من میدانم که کسی بی مقدمه ،
 ارزش به هیچ اندیشه ای نمیدهد
 و به اندیشه ای که سرراست و بی میانجی میتوان رسید
 کسی، نگاه هم نمی اندازد

نگاه چشمهای ناتوان ،
 باید از ذره بین « مقدمه ها » بگذرد

بگذار، فردا همه بگویند که من، هیچ برای گفتن ندارم
 من از مقدمه نویسی
 و مقدمه اندیشی
 و مقدمه گوئی، دست کشیده ام

مقدمه ها ، به هزار اندیشه کم ارزش در جهان،
 بیش از اندازه ، ارزش داده اند

مقدمه ،
 خرد را ، بزرگ ساخته است
 پوچ را ، محتوا و معنا ساخته
 و دروغ را حقیقت

روزگاریست که
 نوشتن ، مقدمه نوشتن شده است
 گفتن ، هنر مقدمه گفتن شده است
 و هیچکس دیگر
 چیزی نمیگوید
 بلکه همه ، مقدمه میگویند
 و همه مقدمه مینویسند
 و مقدمه میاندیشند و
 مقدمه میکنند !

از این پس ، از اندیشه ای سیراب میشوم
 که بی مقدمه باشد
 و از فروآشامیدن یک دریا
 برای چشیدن یک قطره آب زلال ، خسته شده ام